

UCHWAŁA Nr SO-5/0954/141/2023

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu

z dnia 20 kwietnia 2023 roku

w sprawie wyrażenia opinii o przedłożonym przez Wójta Gminy sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Wierzbinek za 2022 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony Zarządzeniem Nr 6/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 1 lutego 2023 roku w osobach:

Przewodnicząca: Zofia Ligocka
Członkowie: Anna Krzymińska
Aleksandra Marszałek

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1668) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.) wyraża o przedłożonym przez Wójta Gminy Wierzbinek sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2022 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego

o p i n i ę p o z y t y w n ą

U z a s a d n i e n i e

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Wierzbinek za 2022 rok załączone do zarządzenia Wójta Gminy Wierzbinek Nr 0050.13.2023 z dnia 29 marca 2023 roku i przedłożone tut. Izbie wraz z informacją o stanie mienia komunalnego w dniu 3 kwietnia 2023 roku. Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową na 2022 rok uchwaloną w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej, zmianami do niej oraz ze sprawozdaniami budżetowymi sporządzonymi na dzień 31 grudnia 2022 roku i ustalił, co następuje:

- I. 1. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową i tabelaryczną. Ze sprawozdania wynika, że:
- prognozowane dochody budżetu w wysokości 54.252.132,06 zł, zrealizowano w kwocie 52.705.463,24 zł, co stanowi 97,15% planu, z tego: dochody bieżące – 49.416.521,55 zł, co stanowi 99,35% planu i dochody majątkowe – 3.288.941,69 zł co stanowi 72,87%,
 - planowane wydatki budżetu w wysokości 59.612.139,47 zł, zrealizowano w kwocie 54.759.249,14 zł, co stanowi 91,86% planu, z tego: wydatki bieżące – 44.464.974,80 zł, co stanowi 93,35% i wydatki majątkowe – 10.294.274,34 zł, co stanowi 85,94%.
- Budżet roku 2022 zamknął się deficytem dochodów nad wydatkami w kwocie 2.053.785,90 zł, przy planowanym deficycie w wysokości 5.360.007,41 zł.
2. Wynik operacyjny z wykonania budżetu 2022 roku, stanowiący dodatnią różnicę między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi wynosi 4.951.546,75 zł, przy planowanej nadwyżce operacyjnej w wysokości 2.104.388,33 zł. Oznacza to, że został spełniony wymóg określony przepisem art. 242 ustawy o finansach publicznych.
3. Przychody budżetu wyniosły 12.889.704,06 zł, z tego: przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym (§ 952) w wysokości 2.500.000 zł, przychody z tytułu wolnych

środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych (§ 950) w wysokości 6.596.200,45 zł oraz przychody z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach (§ 905) w wysokości 3.793.503,61 zł. Rozchody budżetu wyniosły 1.999.000,00 zł w całości stanowią rozchody z tytułu spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów – (§ 992). Dane te potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2022.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku Gmina posiadała zadłużenie w wysokości 8.150.000,00 zł, co stanowi równowartość 15,46% wykonanych dochodów budżetu. W sprawozdaniu Wójt omówił przychody i rozchody budżetu oraz przedstawił poziom zadłużenia Gminy.

W sprawozdaniu Wójt nie wyjaśnił, dlaczego w 2022 roku zaciągnięto zobowiązania zwrotne z tytułu kredytów i pożyczek w wysokości 2.500.000,00 zł mimo, iż w okresie tym nie wystąpiły potrzeby pożyczkowe budżetu Gminy Wierzbinek, w wyniku czego na koniec 2022 roku na rachunku bankowym pozostały niewykorzystane środki w wysokości 8.911.626,49 zł z których znaczną część stanowią wolne środki o których mowa w art. 217 ust.1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, w tym w części wygenerowane z kredytów i pożyczek zaciągniętych w 2022 roku, a działanie takie zwiększa koszty obsługi długu. Prawidłowe zarządzanie długiem, w tym ograniczanie poziomu nowych zobowiązań dłużnych do niezbędnego minimum, jest szczególnie ważne w sytuacji wysokiego poziomu wskaźnika WIBOR wpływającego na koszty obsługi długu. Skład Orzekający wskazuje również na zasadę określoną w art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych wg której wydatki publiczne winny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny. Zasada ta ma również zastosowanie do wydatków na obsługę długu, które są następstwem decyzji o zaciągnięciu zobowiązań dłużnych.

Z danych zawartych w opiniowanym sprawozdaniu oraz sprawozdaniach budżetowych wynika, iż na koniec roku nie wystąpiły zobowiązania wymagalne. W sprawozdaniu Wójt poinformował o należnościach budżetowych oraz o zobowiązaniach niewymagalnych jakie wystąpiły na koniec roku budżetowego, a także o braku zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji.

4. W części tabelarycznej przedstawiono dochody i wydatki w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej (tj. w podziale na działy, rozdziały i paragrafy klasyfikacji budżetowej) i zaprezentowano w układzie: plan, wykonanie i procent realizacji. W oddzielnej tabeli zaprezentowano zestawienie zrealizowanych wydatków majątkowych w 2022 roku.

W części opisowej sprawozdania zawarto zestawienia tabelaryczne obrazujące m.in. wykonanie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz uzyskane przez gminę dofinansowanie na realizację zadań własnych bieżących i majątkowych.

W sprawozdaniu w części dotyczącej dochodów budżetu przedstawiono ich wykonanie według źródeł powstania i zamieszczono wyjaśnienia w zakresie odchyleń ich realizacji od planu określonego w uchwale budżetowej. W prezentacji dochodów przeanalizowano realizację dochodów podatkowych, z uwzględnieniem skutków wynikających z obniżenia stawek podatkowych, odroczenia podatków, skutków udzielonych ulg i zwolnień, zaległości podatkowych oraz działań podjętych przez Wójta zmierzających do ich wyegzekwowania lub zabezpieczenia. W części opisowej omówiono wykonanie ważniejszych wydatków w poszczególnych działach.

W sprawozdaniu przedstawiono również wykonanie wpływów na wyodrębniony rachunek

dochodów jednostki oświatowej – Przedszkola (str. 49) i wydatków sfinansowanych z tych środków.

5. W sprawozdaniu wykazano dochody uzyskane na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska (dz. 900 rozdz. 90019 § 0690) wysokości 17.974,61 zł oraz poinformowano, że dochody te przeznaczono na udzielenie dotacji celowych na dofinansowane przydomowych oczyszczalni ścieków.
6. Wójt poinformował, że w 2022 roku wykonano wydatki budżetu opłacenie odsetek, kar i odszkodowań (str. 68, 91, 92 i 93 sprawozdania) oraz wskazał jakie były okoliczności ich poniesienia.
7. Opiniowane sprawozdanie uwzględnia informację o zmianach dokonanych w trakcie roku budżetowego w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, a także zawiera informacje o stopniu zaawansowania realizacji programów wieloletnich w ujęciu rzeczowym i finansowym wraz z informacją o zaciągniętych zobowiązaniach, a zatem spełnia wymóg wynikający z przepisu art. 269 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.
8. Na podstawie analizy danych zamieszczonych w opiniowanym sprawozdaniu stwierdzono, iż wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi uzyskano w wysokości 1.185.237,89 zł i wraz z odsetkami, zwrotami kosztów upomnień i kosztów egzekucyjnych wyniosły 1.195.104,44 zł, a wykonane wydatki związane z finansowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (rozdz. 90002) wyniosły 1.416.876,69 zł. Zatem uzyskane w roku budżetowym dochody z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi powiększone o dochody uboczne były niższe niż wydatki poniesione na pokrycie kosztów systemu gospodarowania odpadami komunalnymi o kwotę 221.772,25 zł, na co Rada Gminy wyraziła zgodę w uchwale nr XXVII/282/21 z dnia 28 grudnia 2021 r. w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
W sprawozdaniu rocznym z wykonania budżetu Gminy ujęto informacje o wysokości zrealizowanych w danym roku dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów, o których mowa w art. 6r ust. 2 pkt 1-4 ustawy z dnia 13 września 1991 roku o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519, z późn. zm.) wraz z krótkimi objaśnieniami (str. 57, 58, 94-96). Z uwagi na to, iż wymienione w sprawozdaniu wydatki, o których mowa w art. 6r ust. 2 pkt 1-4 ww. ustawy sumują się na łączną kwotę wydatków ujętych w rozdz. 90002, można przypuszczać, że nie poniesiono wydatków na cele określone w art. 6r ust. 2a-2b ww. ustawy, ale informacja na ten temat nie została zamieszczona w sprawozdaniu.
9. Wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałaniu narkomanii wykonano w kwocie 81.597,80 zł (rozdziały 85153 i 85154) przy zrealizowanych dochodach z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w kwocie 84.916,53 zł (rozdział 75618 § 0480) oraz wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym (rozdział 75619 § 0270) w kwocie 38.519,57 zł. Plan został powiększony o niewykorzystane w latach ubiegłych środki w łącznej kwocie 50.170,86. Niewykorzystane

dochody z wymienionych źródeł w 2022 roku wraz z niewykorzystanymi środkami z lat ubiegłych w kwocie 92.009,16 zł zostały zaplanowane w przychodach budżetu w 2023 roku (§905).

10. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2022 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tut. Izbie.
11. W wyniku analizy przedłożonego sprawozdania Skład Orzekający stwierdził, że w sprawozdaniu wystąpiły omyłki pisarskie i rozbieżności pomiędzy częściami sprawozdania, m.in:
- w zestawieniu zmian w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust.1 pkt 2 i 3 (str. 25) w rozdz. 75023 w § 4309 określono kwotę zwiększeń w wysokości 18.756,90 zł oraz zmniejszeń w wysokości 80.304,51 zł, podczas gdy z analizy zmian budżetu 2022 roku, wynika, że ww. podziałce klasyfikacji nie dokonano zwiększeń, natomiast zmniejszenia wyniosły 61.547,61 zł;
 - na str. 67 wskazano, iż poniesione wydatki bieżące w rozdziale 60013 wynoszą 456,40 zł, a także planowane wydatki w kwocie 456,40 zł, co jest niezgodne z uchwałą budżetową, częścią tabelaryczną sprawozdania a także sprawozdaniem Rb-28s, na podstawie których ustalono, iż planowane wydatki bieżące w ww. rozdziale wynoszą 700,00 zł;
 - w zestawieniu przedsięwzięć wynikających z Wieloletniej Prognozy Finansowej (WPF) na lata 2022-2030 dla zadania „Dowóz i odwóz uczniów do szkół z terenu gminy Wierzbinek w roku szkolnym 2021/2022” wykazano łączne nakłady w wysokości 264.306,71 zł i limit wydatków na 2022 r. w wysokości 169.019,51 zł, jednakże z uchwały Rady Gminy Wierzbinek Nr XXXVIII/376/22 z dnia 28 grudnia 2022 r. zmieniającej WPF wynika, iż łączne nakłady dla tego przedsięwzięcia wynoszą 240.287,20 zł i limit wydatków na 2022 r. w kwocie 145.000,00 zł.

II. Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego na dzień 31 grudnia 2022 r. w ujęciu rzeczowym z podaniem ich wartości i przedstawiono zmiany jakie wystąpiły w stanie mienia komunalnego w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. tj. dane o zmianach w stanie mienia komunalnego od dnia złożenia poprzedniej informacji. Informacja o stanie majątku Gminy zawiera dane o udziałach w spółkach prawa handlowego, o środkach trwałych uzyskanych w wyniku realizacji inwestycji oraz o majątku w inwestycjach rozpoczętych, a także o dochodach uzyskanych z majątku gminy.

W ocenie Składu Orzekającego informacja o stanie mienia komunalnego została opracowana z zachowaniem postanowień art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Zofia Ligocka

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.